

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของพลเมือง เป็นสำคัญ ประเทศใดที่มีพลเมืองที่มีคุณภาพสูง ประเทศนั้นย่อมจะมีโอกาสที่จะพัฒนาให้ก้าวหน้าได้ง่าย และรวดเร็วยิ่งขึ้น การศึกษาจัดว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ เพราะการให้การศึกษาอย่างถูกต้อง และมีคุณภาพจะช่วยให้พลเมืองนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติงาน หรือประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิทยุโสธร (2526 : 19) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาไว้ว่า

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาบุคคล ทั้งทางด้านจิตใจ นิสัย และคุณสมบัตินานัปการ กระบวนการศึกษา เป็นเพียง เครื่องมือที่คนคนหนึ่งให้แก่คนอีกคนหนึ่ง เครื่องมือนี้ถ้าไม่นำไปใช้ก็จะไม่เกิดประโยชน์อันใด นอกจากนี้การศึกษายังเป็น เครื่องมืออันสำคัญของรัฐในการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของพลเมือง เพื่อให้เกิดความมั่นคงของรัฐตามที่รัฐต้องการทั้งในด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมือง

ในขณะที่เดียวกันภาษาไทยก็มีความสำคัญยิ่งต่อวงการศึกษาของไทยเรา และมีบทบาทสำคัญต่อชีวิตประจำวันของมนุษย์ เพราะภาษาไทยเป็นเครื่องหมายของความเป็นไทย เป็นปัจจัยอย่างหนึ่งในการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในชาติ เป็นเครื่องมือสื่อสารให้บุคคลในชาติมีความเข้าใจต่อกัน นอกจากนี้ภาษาไทยยังแสดงถึงเอกลักษณ์และเอกราชของชาติไทย ดังที่ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2514 : 88) กล่าวว่า "ในชีวิตประจำวันของคนไทยต้องใช้ภาษาไทยอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งในการศึกษาหาความรู้ การทำงาน การประกอบอาชีพ การพักผ่อนหย่อนใจ และยังเป็นเครื่องแสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรม และความเจริญของไทยอีกด้วย"

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่า วิชาภาษาไทยเป็นสาขาวิชาความรู้ที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับคนไทยทุกคน การสอนภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาประจำชาติจึงมีความสำคัญ ดังที่ บุญถิ่น อัตถากร (2515 : 292) กล่าวว่า "การเรียนการสอนภาษาไทยเป็นเรื่องใหญ่ และสำคัญยิ่ง

ของคนไทย เพราะในปัจจุบันเป็นสื่อของการศึกษาวิชาการทุกแขนง" เขือก กลุ่มมา ณ อยุรยา และรองรัตน์ อัครภักดี (2515 : 10) กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนวิชาภาษาไทยว่า วิชาภาษาไทยมีส่วนสำคัญในการเรียนวิชาอื่นอีกไม่ว่าจะจะเป็นวิชาสังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ หรือวิชาอื่นใดที่จำเป็นต้องใช้ภาษาไทยทั้งสิ้น และวิชาภาษาไทยยังเป็นวิชาที่จะช่วยพัฒนาบุคคลทั้งในด้านส่วนตัว และด้านสังคม จึงนับได้ว่าการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยมีความสำคัญ และจะมีความสำคัญยิ่ง ๆ ขึ้นไป

จากความสำคัญของวิชาภาษาไทยดังกล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าวิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่มีความสำคัญยิ่งวิชาหนึ่งในหลักสูตรมัธยมศึกษา เพราะเป็นรายวิชาบังคับที่นักเรียนจะต้องเรียน และสอบให้ผ่านเพื่อจะได้จบหลักสูตรระดับมัธยมศึกษา และยังเป็นวิชาบังคับที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจะต้องใช้สอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐอีกด้วย

การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยให้ดี และมีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับครูผู้สอน ซึ่งจะต้องมีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานบางอย่าง เช่นสมรรถภาพเชิงวิชาการ ดังเช่น นิคม ช่วยปลัด (2522 : 22) กล่าวถึงลักษณะของครูที่มีประสิทธิภาพว่า ครูที่มีสมรรถภาพคือครูที่มีความรู้ดี ล้อนเก่ง ปกครองนักเรียนได้ มีความประพฤติดี เป็นแบบอย่างแก่นักเรียน มีสัมพันธภาพอันดีกับผู้ปกครองนักเรียน และเพื่อนร่วมงาน บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม และตั้งใจทำงานอย่างจริงจัง

นอกจากครูผู้สอนจะมีสมรรถภาพในการสอนแล้ว องค์ประกอบอีกประการหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ก็คือการบริหารงานของโรงเรียน

ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของโรงเรียนคือผู้บริหารโรงเรียนได้แก่ ผู้อำนวยการ หรืออาจารย์ใหญ่ หรือครูใหญ่ และยังมีผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายต่าง ๆ และเนื่องจากงานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารการศึกษาในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนระดับใด ประเภทใด มาตรฐาน หรือคุณภาพการศึกษามักจะได้รับพิจารณาขึ้นมูลฐานจากผลงานด้านวิชาการเป็นสำคัญ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงจำเป็นต้องถือเอางานวิชาการเป็นหลักในการบริหาร

โรงเรียนของตน และจะต้องให้ความสนใจงานด้านวิชาการเป็นพิเศษ (กระทรวงศึกษาธิการ
กรมสามัญศึกษา 2522 : 385)

สำหรับผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียน
ได้แก่ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ซึ่งมีหน้าที่ดูแลการบริหารงานด้านวิชาการโดยเฉพาะ หมวด
วิชาต่าง ๆ ซึ่งมีหัวหน้าหมวดวิชาทำหน้าที่ช่วยเหลือ ตั้งแต่ดูแลการเรียนการสอน วางแผนการสอน
ตลอดจนควบคุมการทำงานในหมวดวิชาให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพเป็นการ
แบ่งเบาภาระของหัวหน้าสถานศึกษา และผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการทำให้งานดำเนินไปด้วยดี
ดังนั้นหัวหน้าหมวดวิชาจึงเป็นผู้ที่มีความสำคัญ เพราะเป็นผู้ที่รับผิดชอบงานด้านวิชาการ รองจาก
หัวหน้าสถานศึกษา และผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ดังที่ สรพันธ์ ศิริโยธิต (2525 : 32) กล่าวว่า

เนื่องจากการขยายตัวของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาล และ
การที่มีครูที่มีความสามารถเจเนดในแขนงวิชาเฉพาะมากขึ้น ทำให้
ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ไม่สามารถเป็นผู้นำครูในวิชาเฉพาะเหล่านั้น
ได้ และไม่สามารตรู้ลึก และประสานงานกับครูเหล่านั้นได้อย่าง
ใกล้ชิด โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐจึงได้มีการคัดเลือกหัวหน้าหมวด
วิชาขึ้นในโรงเรียนเพื่อรับผิดชอบงานด้านนี้

วิทยุ สาร (2519 : 155) ได้ให้ความสำคัญของหัวหน้าหมวดวิชาในการบริหาร
งานวิชาการ และพัฒนางานวิชาการไว้ดังนี้ หัวหน้าหมวดวิชา เป็นบุคคลที่มีความสำคัญเพราะ
จะเป็นผู้ดูแลและใกล้ชิดกับครูผู้สอนในแต่ละวิชาที่ตนรับผิดชอบมากที่สุด ถ้าหัวหน้าหมวดวิชา มี
ความรู้ความสามารถ และเอาใจใส่ในหน้าที่เป็นอย่างดี งานวิชาการจะมีประสิทธิภาพ เพราะ
หัวหน้าหมวดวิชา มีสิทธิ์เต็มที่ในการควบคุมดูแลครูผู้สอนให้ปฏิบัติงานในหน้าที่ได้เต็มความสามารถ

กรมสามัญศึกษา (2509 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐมีความ
รับผิดชอบในการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับหัวหน้าหมวดวิชา
โดยบัญญัติไว้เป็นทางการในปี พ.ศ. 2509 โดยออกคำสั่งวิธีการแต่งตั้ง กำหนดคุณสมบัติหน้าที่
และความรับผิดชอบของหัวหน้าหมวดวิชา และรองหัวหน้าหมวดวิชาว่า "หัวหน้าหมวดวิชาต้อง
เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีความรับผิดชอบงานธุรการ งานบริหาร งานวิชาการ และ

งานด้านบริการต่าง ๆ" และต่อมาในปีพ.ศ. 2522 ได้มีระเบียบกรมส่งเสริมการศึกษาว่าด้วยการ • แต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาและรองหัวหน้าหมวดวิชา ฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 ขึ้นไว้ โดยกำหนด คุณสมบัติของหัวหน้าหมวดวิชาไว้ว่า "หัวหน้าหมวดวิชาควร เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีมนุษยสัมพันธ์ มีลักษณะ เป็นผู้นำที่ดี เป็นที่เคารพศรัทธาของข้าราชการในสถานศึกษานั้น" และ ได้ระบุงานในหน้าที่ของหัวหน้าหมวดวิชาไว้ด้วยว่า "หัวหน้าหมวดวิชาต้องมีหน้าที่รับผิดชอบ ด้านการสอน การนิเทศการสอนให้กับครูในหมวดวิชาของตน ส่ง เสริมความรู้ และสมรรถภาพ ในหมวดวิชาของตน ดูแลการ เรียบงานการสอน จัดหา ตลอดจนเก็บรักษาพัสดุอุปกรณ์การเรียน การสอน เป็นต้น" (กรมส่งเสริมการศึกษา 2522 : 3)

พัสล หันนาสินทร์ (2524 : 153) กล่าวถึงประโยชน์ของการมีหัวหน้าหมวดวิชาไว้
3 ประการคือ

1. ช่วยส่งเสริมการสอนในหมวดวิชาของตนให้ดีขึ้น หัวหน้าหมวดวิชาย่อมมี ประสบการณ์ในการสอนมากกว่า ดังนั้นจึงสามารถให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการ เรียบ การสอนแก่ครูในหมวดวิชา
2. ช่วยประสานงานระหว่างหมวดวิชาต่าง ๆ ในสายเดียวกัน
3. ช่วยปกครอง ครูในหมวดวิชาที่รับผิดชอบ และทำงานธุรการของหมวดวิชา รวมทั้ง การเก็บสถิติ และข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาหมวดวิชาของตน

จากการที่กรมส่งเสริมการศึกษาได้กำหนดคุณสมบัติ และงานในหน้าที่ของหัวหน้าหมวดวิชา ไว้ นั้น จะเห็นได้ว่าหัวหน้าหมวดวิชา เป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่จะจัดการเรียนการสอนของหมวดวิชา และต้องมีภาระหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานมาก แต่การปฏิบัติงานของหัวหน้าหมวดวิชา จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากครูในหมวดวิชา การที่หัวหน้าหมวดวิชาจะได้รับความร่วมมือจาก ผู้ร่วมงานด้วยดี และ เป็นที่ยอมรับ นับถือของครูในหมวดวิชานั้น หัวหน้าหมวดวิชาจะต้องมีคุณลักษณะ บางประการ เหนือไปจากครูในหมวดวิชา ดังที่ นิพนธ์ ศศิธร (2525 : 245) กล่าวว่า

การที่หัวหน้าหมวดวิชาจะเป็นที่ยอมรับของครูในหมวดวิชานั้น หัวหน้าหมวดวิชา จำเป็นต้องมีคุณลักษณะ เหนือไปกว่าครูธรรมดา เป็นต้นว่า คุณลักษณะด้านความรู้ ความสามารถ คุณลักษณะด้านทักษะต่าง ๆ ตลอดจนมีประสบการณ์ในการทำงาน สูงกว่าครู และคุณลักษณะเหล่านี้จะมีส่วนสำคัญในการ ส่ง เสริมการปฏิบัติงานของ หัวหน้าหมวดวิชาให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

พิทักษ์ เกิดคง (2526 : 119) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของ หัวหน้าหมวดวิชา สรุปลงได้ดังนี้คือ หัวหน้าหมวดวิชา ควรเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน มีความรับผิดชอบสูง เป็นตัวอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน มีความยุติธรรม ซื่อสัตย์สุจริต มีบุคลิกลักษณะดี มีความรู้ดี และมีประสบการณ์ในการทำงานสูง ตลอดจนเป็นผู้ที่สนใจในการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มพูนความสามารถของตนเองให้สูงขึ้น

จากการที่ผู้วิจัยได้สอบถาม และสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์วิชาภาษาไทย และหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย ในเขตการศึกษา 5 เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย ต่างมีความเห็นตรงกันว่า จากสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันหัวหน้าหมวดวิชา ยังมีคุณลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ ทั้งนี้เพราะหัวหน้าหมวดวิชาไม่ได้รับการยอมรับนับถือจากครูอาจารย์ในหมวดวิชา และผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของหัวหน้าหมวดวิชา ซึ่งความคิดเห็นดังกล่าวนี้ตรงกับงานวิจัยของ บุญผา เลาหลภิตย์ (2525 : 82-83) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 5 พบว่าหัวหน้าหมวดวิชา ยังไม่ได้รับการยอมรับจากครูอาจารย์ในหมวดวิชา หัวหน้าหมวดวิชา ยังไม่เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตน หัวหน้าหมวดวิชา ไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอสำหรับหน้าที่ของหัวหน้าหมวดวิชา และที่สำคัญที่สุดก็คือ ผู้บริหาร ยังไม่เห็นความสำคัญของหัวหน้าหมวดวิชา และไม่มอบหมายหน้าที่ที่รับผิดชอบให้หัวหน้าหมวดวิชา อย่างชัดเจน

จากเหตุผล ปัญหา และอุปสรรคดังที่กล่าวมาแล้วน่าจะจะมีผลกระทบต่อการทำงานของหัวหน้าหมวดวิชา ซึ่งรวมถึงหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยด้วย และจะส่งผลต่อการศึกษาของชาติอีกด้วย ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 5 ได้รับทราบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหัวหน้าหมวดวิชา และเห็นว่าน่าจะได้มีการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 5 ว่า หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยที่ดีนั้นควรจะมีคุณลักษณะเช่นไร ซึ่งจะเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการปฏิบัติงาน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยและศึกษาเรื่องนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณา คัดเลือก และแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยในโอกาสต่อไป ทั้งยัง

ช่วยให้หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยได้ปรับปรุง และพัฒนาคุณลักษณะของตนเองให้สูงขึ้น ทั้งนี้เพื่อ
จะเป็นประโยชน์ต่อการ เรียนการสอนวิชาภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ และได้ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย
ที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูภาษาไทย เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ในด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านลักษณะนิสัยของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตการศึกษา 5
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูภาษาไทยเกี่ยวกับคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ในด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านลักษณะนิสัยของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5

สมมติฐานของการวิจัย

จากผลการวิจัยของ พิชักษณ์ เกิดคง (2526 : ฉ) "เรื่องความคิดเห็นของผู้บริหาร
โรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา และครูอาจารย์เกี่ยวกับคุณสัมบัติที่พึงประสงค์ของหัวหน้าหมวดวิชา
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 11" พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน
หัวหน้าหมวดวิชา และครูอาจารย์เกี่ยวกับคุณสัมบัติด้านเฉพาะตัวของหัวหน้าหมวดวิชาในเรื่อง
บุคลิกลักษณะ อุปนิสัย ลักษณะของผู้เ้า การมีมนุษยสัมพันธ์ คุณธรรม ความรับผิดชอบ และ
คุณสัมบัติด้านวิชาชีพของหัวหน้าหมวดวิชาในเรื่อง วุฒิ ประสบัติการณ์ ความรู้ทั่วไป ความรู้ทาง
วิชาชีพ และความสามารถในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ว่า "ความคิดเห็นของผู้บริหาร และ
ครูภาษาไทย เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยม
ศึกษา เขตการศึกษา 5 แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วางขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยจะศึกษาจากความคิดเห็นของบุคคล 2 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร และครูภาษาไทยที่ปฏิบัติงานอยู่ในปีการศึกษา 2529 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5

2. การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย ผู้วิจัยจะศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

2.1 คุณลักษณะด้านความรู้ ได้แก่

2.1.1 ความรู้ทั่วไป

2.1.2 ความรู้ในการบริหารงาน

2.1.3 ความรู้ด้านการนิเทศ

2.1.4 ความรู้เฉพาะเกี่ยวกับงานในหน้าที่ เช่น

2.1.4.1 หลักสูตร และ เอกสารการใช้หลักสูตร

2.1.4.2 เนื้อหาวิชา

2.1.4.3 วิธีการสอน

2.1.4.4 สื่อการสอน

2.1.4.5 การวัดผลและการประเมินผล

2.2 คุณลักษณะด้านทักษะ ได้แก่

2.2.1 ทักษะความเป็นผู้นำ

2.2.2 ทักษะมนุษยสัมพันธ์

2.2.3 ทักษะกระบวนการหมู่พวก

2.2.4 ทักษะการบริหารงานบุคคล

2.2.5 ทักษะการประเมินผลงาน

2.3 คุณลักษณะด้านลักษณะนิสัย ได้แก่

2.3.1 อุปนิสัย

2.3.2 คุณธรรม

2.3.3 ความรับผิดชอบ

2.3.4 ความกระตือรือร้น

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ผู้บริหาร หมายถึง หัวหน้าสถานศึกษาซึ่งได้แก่ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้ที่ทำหน้าที่รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าสถานศึกษา

ครูภาษาไทย หมายถึง ครูหรืออาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนวิชาภาษาไทยให้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หรือชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือทั้ง 2 ระดับ และไม่ได้ปฏิบัติงานในหน้าที่หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง สิ่งที่ยึดให้เห็นถึงความดี หรือคุณลักษณะประจำตัวของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย อันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย ซึ่งประกอบไปด้วย

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้ หมายถึง ความรู้ความสามารถในด้านความรู้ทั่วไป ความรู้ในการบริหารงาน ความรู้ในการนิเทศ และความรู้เฉพาะเกี่ยวกับงานในหน้าที่ในตำแหน่งหัวหน้าและ เอกสารการใช้หลักสูตร เนื้อหาวิชา วิธีการสอน สื่อการสอน การวัดผลและการประเมินผล

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านทักษะ หมายถึง ทักษะที่จำเป็นในการบริหารงานของหัวหน้าหมวดวิชา ได้แก่ ทักษะความเป็นผู้นำ ทักษะมนุษยสัมพันธ์ ทักษะกระบวนการหมู่พวก ทักษะการบริหารงานบุคคล และทักษะการประเมินผลงาน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านลักษณะนิสัย หมายถึง ความประพฤติอันจะก่อให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธาแก่บุคคลอื่น เช่นอุปนิสัย คุณธรรม ความรับผิดชอบ และความกระตือรือร้น

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางทำให้ทราบถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5

2. เป็นแนวทางให้ผู้บริหารโรงเรียนในการพิจารณาตัดสินใจคัดเลือก และแต่งตั้ง หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย
3. เป็นแนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพของผู้ที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย
4. เป็นแนวทางสำหรับหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย ในการพิจารณาปรับปรุง คุณลักษณะของตนให้ดีขึ้น
5. เป็นแนวทางแก่กรมสามัญศึกษา ในการพิจารณาแก้ไข ปรับปรุง ระเบียบ ว่าด้วยการแต่งตั้งหัวหน้าหมวดวิชา และรองหัวหน้าหมวดวิชาในโอกาสต่อไป